

Κώδικας Δημόσιας Διακυβέρνησης

Ενίσχυση της εμπιστοσύνης στον
Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα

14.11.2019

Χρυστάλλα Ασημένου

Μέλος ΟΝΔ

Τι είπαν:

IFAC & CIPFA: While a greater deal of work has been done on this subject in the private sector, there has been less in the public sector.

OECD: The Guidelines provide advice on how governments can ensure that SOEs are at least as accountable to the general public as a listed company should be to its shareholders.

Νέα Δημόσια Διακυβέρνηση

Η λήψη αποφάσεων δεν είναι, πλέον, υπόθεση ενός εξουσιοδοτημένου οργάνου, όπως ισχύει στην κλασική μεθοδολογική προσέγγιση, αλλά μια συλλογική υπόθεση περισσότερων εταίρων, και η Διακυβέρνηση έρχεται να θέσει αυτούς ακριβώς τους κανόνες.

Γιατί;

- Οικονομική κρίση
- Διαφθορά
- Διεθνείς εξελίξεις
- Προσδοκίες Πολιτών

Τι θα δούμε;

- Η Ομάδα Νέας Διακυβέρνησης - Όραμα
- Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου (σκοπός της Απόφασης, βεβαίωση εφαρμογής)
- Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Ένωσης –COM (2019) 513
- Γιατί; Οικονομική κρίση, εισαγωγή κωδικών και ετοιμασία πλαισίων, Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Ένωσης, σκάνδαλα, διαφθορά κλπ.
- Οφέλη Κώδικα. Κατανόηση από πολίτες ώστε να καλούν για λογοδοσία
- Τι είναι Δημόσια Διακυβέρνηση και ποια η διαφορά της από τη διεύθυνση;
- Ο Κώδικας

Ομάδα Νέας Διακυβέρνησης (ΟΝΔ)

- Ιδιωτική πρωτοβουλία από επαγγελματίες, διευθυντικά στελέχη και ακαδημαϊκούς
- Σκοπός – Η προώθηση της Δημόσιας Διακυβέρνησης
- Κάτω από το Institute of Directors
- Στηρίζεται με διάφορους τρόπους από ΚΣΠ, ΕΙΜΦ, ΙΙΑς, CIIM και ΣΕΛΚ
- Συνεργαζόμαστε με το Υπουργείο Οικονομικών
- Είμαστε σε επαφή με Κρατικούς Οργανισμούς
- Εργαζόμαστε για συνεργασία και στήριξη του σκοπού από την Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Ένωσης –COM (2019) 513

- Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια εξέτασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων της Κύπρου εισηγείται όπως η Κύπρος **«εγκρίνει βασικές νομοθετικές μεταρρυθμίσεις με σκοπό τη βελτίωση της αποδοτικότητας του δημόσιου τομέα, ιδίως όσον αφορά τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και τη διακυβέρνηση των κρατικών οντοτήτων και της τοπικής αυτοδιοίκηση».**

Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 87.869

- Με σκοπό την ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης, τη βελτίωση της διακυβέρνησης και τη μεγιστοποίηση της αξίας που λαμβάνει το κοινό από τους παρόχους δημόσιων υπηρεσιών.
- Να εγκρίνει την εφαρμογή των **αρχών** του Κώδικα από τους κρατικούς οργανισμούς και Κρατικές Επιχειρήσεις.
- Να εξουσιοδοτήσει τους κατά περίπτωση αρμόδιους Υπουργούς να ζητήσουν από τους ΚΟΚΕ να υποβάλλουν σε ετήσια βάση βεβαίωση εφαρμογής του υπό αναφορά Κώδικα.

Η Δημόσια Διακυβέρνηση βοηθά :

- Στην καλύτερη λήψη αποφάσεων
- Στην αποδοτική χρήση των διαθέσιμων πόρων
- Ενισχύει τον απολογισμό διαχείρισης των πόρων αυτών (διαφάνεια και μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες)
- Βελτιώνει την οργάνωση της ηγεσίας και διοίκησης
- Βελτιώνει τον έλεγχο και εποπτεία
- Ενδυναμώνει τη λογοδοσία
- Μεγιστοποιεί το όφελος της ευημερίας για τον κάθε πολίτη
- Ενισχύει την εμπιστοσύνη στο Δημόσιο

Οι πολίτες

- Οι πολίτες θα πρέπει να αντιλαμβάνονται τα οφέλη από την καλή διακυβέρνηση και
- Θα πρέπει οι ίδιοι να καλούν τους Οργανισμούς αλλά και την Κυβέρνηση **να λογοδοτούν** για τις επιδόσεις τους στη βάση σαφών προσδοκιών.

Τι είναι Δημόσια Διακυβέρνηση;

- Στον Κώδικα καθορίζεται ως:
- Οι ρυθμίσεις (πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές, διοικητικές, νομικές και άλλες) που εφαρμόζονται για να διασφαλιστεί ότι τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα για τα ενδιαφερόμενα μέρη καθορίζονται και επιτυγχάνονται.
- Η διακυβέρνηση του δημόσιου τομέα είναι το σύνολο των πολιτικών και των διαδικασιών που ασκείται για να παρέχεται στρατηγική κατεύθυνση, να διασφαλίζεται η επίτευξη των στόχων, να γίνεται αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, να χρησιμοποιούνται οι πόροι με υπευθυνότητα και να υπάρχει λογοδοσία.

Διαφορά μεταξύ διακυβέρνησης και διεύθυνσης.

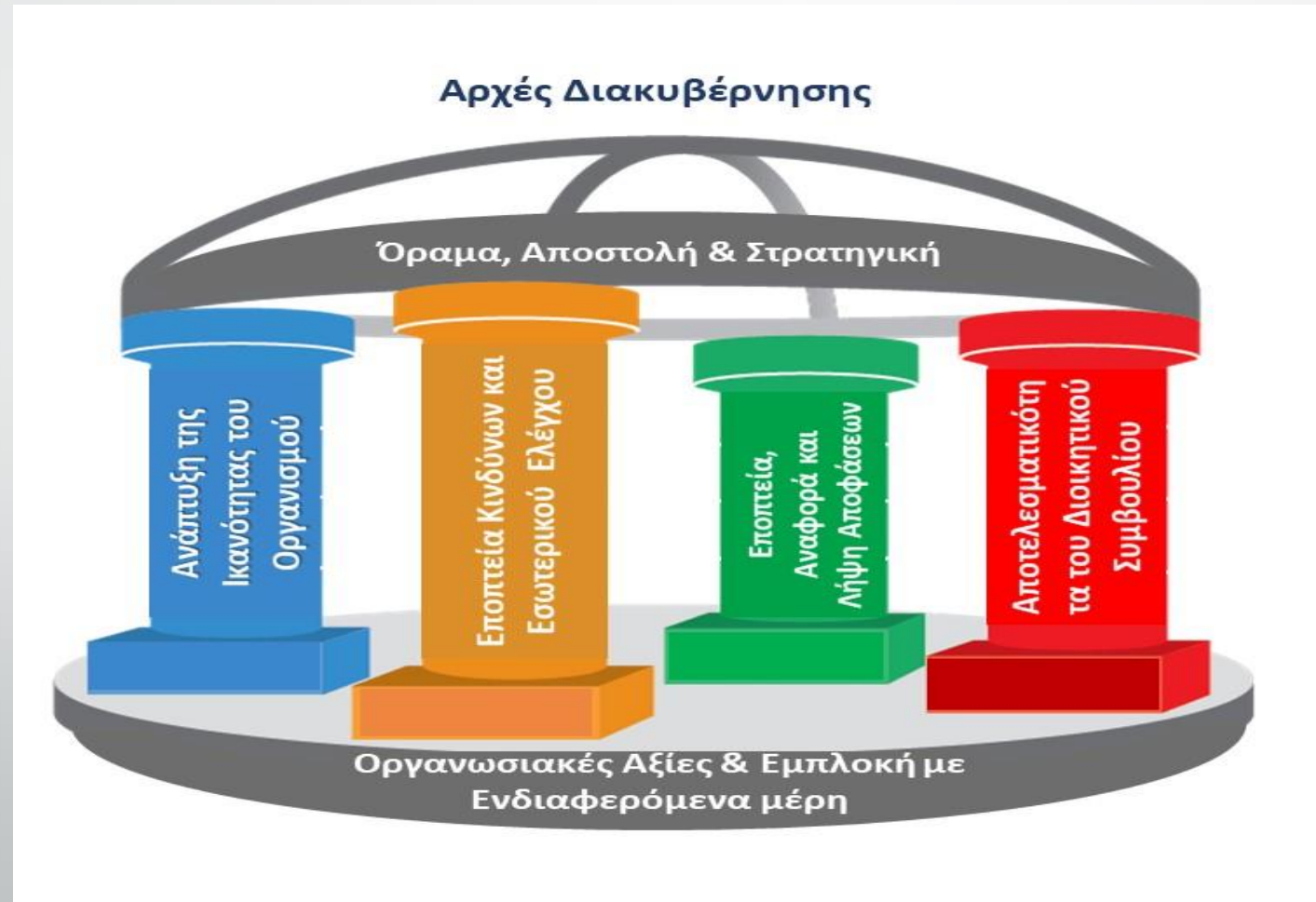
- Η διακυβέρνηση είναι ο ρόλος της ηγεσίας (του ΔΣ) ενός Οργανισμού ενώ η διεύθυνση είναι η καθημερινή λειτουργία.
- Ενώ η διακυβέρνηση σχετίζεται με το όραμα ενός Οργανισμού και τη μετάφραση του οράματος σε πολιτικές (policies), η διεύθυνση έχει να κάνει με τη λήψη αποφάσεων για την εφαρμογή των πολιτικών.
- Η διακυβέρνηση αναφέρεται στην εποπτεία και στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη στρατηγική κατεύθυνση, το σύνολο των βασικών πολιτικών που σκιαγραφούν τον σκοπό, τις αξίες και τη δομή του Οργανισμού, τον οικονομικό προγραμματισμό και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση.

Η δομή του Κώδικα

- Ευχαριστίες στους συνεργάτες μας
- Η Ομάδα μας
- Οι 6 Αρχές Διακυβέρνησης
- Γλωσσάριο

Σε ότι αφορά στην Χρήση του Κώδικα αναφέρεται ότι «Ο παρών Κώδικας Δημόσιας Διακυβέρνησης δεν είναι απαραίτητο να αντικαταστήσει τους υφιστάμενους κώδικες. Αντίθετα, μπορούν όσοι Οργανισμοί συντάσσουν και αναπτύσσουν κώδικες διακυβέρνησης είτε να υιοθετήσουν τον παρόντα Κώδικα είτε να τον χρησιμοποιήσουν για την επικαιροποίηση και αναθεώρηση των δικών τους. Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ της νομοθεσίας και του Κώδικα, υπερισχύει ο νόμος.

Οι αρχές της διακυβέρνησης

1. Οργανωσιακές Αξίες & Εμπλοκή με Ενδιαφερόμενα μέρη

- Το ΔΣ διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός υποστηρίζει σαφώς καθορισμένες αξίες

Το ΔΣ διασφαλίζει την **ύπαρξη** οργανωσιακών αξιών

Το ΔΣ **ενσαρκώνει** τις αξίες αυτές στον ρόλο του

Το ΔΣ βεβαιώνεται για την **ενστάλαξη** των αξιών αυτών

- **και εμπλέκεται εποικοδομητικά με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Το ΔΣ **διαβουλεύεται** με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών **ευθυγραμμίζονται** με τους στόχους του Οργανισμού

2. Όραμα, Αποστολή & Στρατηγική

- Με βάση το όραμα και την αποστολή του Οργανισμού, το ΔΣ υιοθετεί μια κατάλληλα διαμορφωμένη στρατηγική με τους απαιτούμενους πόρους, η οποία λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τις προσδοκίες των ενδιαφερόμενων μερών και εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα του Οργανισμού μακροπρόθεσμα.

Όραμα: παρέχει καθοδήγηση και ενισχύει το ομαδικό πνεύμα

Καθορίζονται οι **στόχοι και σκοποί** με βάση το όραμα

Η **στρατηγική** επικαιροποιείται και αξιολογείται από το ΔΣ

Εγκρίνονται **επιχειρησιακά σχέδια και προϋπολογισμοί**

3. Ανάπτυξη της Ικανότητας του Οργανισμού

- Το ΔΣ διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός διαθέτει την απαραίτητη ικανότητα για την εκπλήρωση της στρατηγικής του.

Ανθρώπινο Δυναμικό

Ικανός Γενικός Διευθυντής

Επάρκεια τεχνολογίας και διαχείρισης πληροφοριών

Συνεχής διασφάλιση ικανότητας σε όλους τους τομείς
(μεταβαλλόμενο περιβάλλον)

4. Εποπτεία Κινδύνων και Εσωτερικού Ελέγχου

- Το ΔΣ διασφαλίζει ότι η διαχείριση των κινδύνων και ο εσωτερικός έλεγχος γίνονται με τρόπο που να στηρίζεται ο καθορισμός και η επίτευξη της στρατηγικής του Οργανισμού.

Όρια κινδύνων

Αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων

Αξιόπιστο σύστημα εσωτερικού ελέγχου

Το ΔΣ ικανοποιείται με τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων

5. Εποπτεία, Αναφορά και Λήψη Αποφάσεων

- Το ΔΣ φροντίζει να υπάρχει η απαιτούμενη εποπτεία για την αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης και απόδοσης του Οργανισμού, διασφαλίζοντας την υποβολή έγκαιρων και ορθών εκθέσεων για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων

Κατάλληλες πληροφορίες για ορθή λήψη αποφάσεων και αξιολόγηση

Συμμόρφωση με Νομοθεσία και Κανονισμούς

Υποβολή εκθέσεων για αποτελεσματική λογοδοσία. Εξωτερικός και Εσωτερικός Έλεγχος

Ολοκληρωμένες εκθέσεις και για μη χρηματοοικονομικά αποτελέσματα (integrated reporting)

6. Αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου

- Το ΔΣ αποτελείται από μέλη που προσφέρουν την κατάλληλη ισορροπία γνώσεων, δεξιοτήτων, πείρας, ποικιλομορφίας και που είναι ανεξάρτητοι ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στον ρόλο και τις αρμοδιότητές τους στη διακυβέρνηση ικανοποιητικά και με αντικειμενικότητα.

Κατάλληλη σύνθεση μελών ΔΣ και δομές Επιτροπών

Σαφής καθορισμένος ρόλος διακυβέρνησης του ΔΣ- (Vs Διεύθυνσης)

Συμμόρφωση με τις πολιτικές που καθορίζει το ΔΣ (πχ σύγκρουση συμφερόντων, κινδύνους, καταπολέμηση της δωροδοκίας και διαφθοράς, επενδύσεις, προστασία δεδομένων και θέματα απορρήτου).

Παράμετροι λειτουργίας της Διεύθυνσης (ενδυνάμωση, χωρίς παρεμβολές από το ΔΣ αλλά και περιορισμοί).

Συνέχεια 6. Αποτελεσματικότητα ΔΣ

Αποτελεσματικός Πρόεδρος ΔΣ

Διασφάλιση υψηλού επαγγελματικού επιπέδου του ΔΣ

Σχέσεις ΔΣ με Διεύθυνση και μεταξύ μελών (επίδραση διαπροσωπικών σχέσεων)

Αυτοαξιολόγηση ΔΣ> ανάπτυξη ικανοτήτων μελών

Διασφάλιση εφαρμογής Κώδικα: Το ΔΣ **εξηγεί επαρκώς** τους λόγους για τη μη εφαρμογή οποιασδήποτε από τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα και εξηγεί με επαρκείς λεπτομέρειες και σαφήνεια τους τρόπους με τους οποίους ο Οργανισμός **εξακολουθεί να τηρεί** τη σχετική αρχή; Το ζήτημα που εξετάζεται είναι «πώς» - και όχι «αν»- τηρούνται οι αρχές.

Βεβαίωση των πιο πάνω από τον Εξωτερικό Ελεγκτή

Κλείνοντας

- Αναμένονται άμεσα αποτελέσματα και οφέλη;
- “Travelling the road of good corporate governance won't guarantee success, **but not travelling upon it will almost certainly guarantee failure.**”

(Quoted in Building Better Governance, by Australian Public Service Commission).

Ευχαριστώ
Ερωτήσεις;